

ประกาศสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา
เรื่อง รายงานสรุปผลการประชุมรับฟังความคิดเห็นชุมชน ครั้งที่ ๑
ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘
โครงการจัดทำแผนปฏิบัติการกรณีฉุกเฉิน (EAP) เขื่อนบางพระ กรุงเทพมหานคร

ในกระบวนการดำเนินงานโครงการจัดทำแผนปฏิบัติการกรณีฉุกเฉิน (EAP) เขื่อนบางพระ กรุงเทพมหานคร ต้องจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งกำหนดให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ ต้องปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว ส่วนความปลอดภัยเขื่อน กรมชลประทาน ได้จัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นชุมชน ครั้งที่ ๑ โครงการจัดทำแผนปฏิบัติการกรณีฉุกเฉิน (EAP) เขื่อนบางพระ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักงานเทศบาลตำบลเหมือง และวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลบางพระ จังหวัดชลบุรี เพื่อให้กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ได้รับผลกระทบ ผู้แทนส่วนราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้พิจารณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อแนวทางการศึกษาโครงการฯ

สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน จึงขอเผยแพร่รายงานสรุปผลการประชุมรับฟังความคิดเห็นชุมชน ครั้งที่ ๑ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ โครงการจัดทำแผนปฏิบัติการกรณีฉุกเฉิน (EAP) เขื่อนบางพระ กรุงเทพมหานคร เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์

กรมชลประทาน มีความประสงค์เพื่อดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการกรณีฉุกเฉินของเขื่อนบางพระ ส่วนความปลอดภัยเขื่อน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

๑. ประเมินความเสี่ยงจากการพิบัติของเขื่อนในรูปแบบและกรณีต่างๆ
๒. จัดทำแผนปฏิบัติการกรณีฉุกเฉิน สำหรับชุมชน จากการพิบัติของเขื่อนกรณีต่างๆ รวมถึงกรณีเกิดอุทกภัยจากการระบายน้ำของเขื่อนในปริมาณมากเกินความจุลำนํ้าด้านท้าย ที่เป็นสากลและสอดคล้องกับการดำเนินงานในประเทศไทย
๓. จัดทำแผนปฏิบัติการบริหารจัดการเขื่อน เพื่อให้เกิดความปลอดภัย ทั้งในกรณีปกติและฉุกเฉิน

โดยเมื่อโครงการนี้ดำเนินการแล้วเสร็จ กรมชลประทานจะดำเนินงานโครงการตามลำดับความสำคัญในการจัดทำแผนปฏิบัติการกรณีฉุกเฉินสำหรับชุมชน (Emergency Action Plan: EAP) จากการพิบัติของเขื่อนในกรณีต่างๆ รวมถึงกรณีเกิดอุทกภัยจากการระบายน้ำของเขื่อนในปริมาณมาก เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงของประชาชนในพื้นที่ด้านท้ายน้ำ กรมชลประทาน จึงต้องดำเนินการจัดทำคู่มือการบริหารจัดการเขื่อน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. กลุ่มเป้าหมาย

ประกอบด้วย หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชลบุรี นายอำเภอเมืองชลบุรี นายอำเภอศรีราชา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น แกนนำภาคประชาชน กรมชลประทาน และเจ้าหน้าที่บริษัทที่ปรึกษา เป็นต้น

๓. พื้นที่ดำเนินการ

วันพุธที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๐๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักงานเทศบาลตำบลเหมือง อำเภอเมืองชลบุรี และวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

๔. วิธีดำเนินการ

๑. ประสานงานกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเชิญเข้าร่วมประชุม รวมทั้งจัดเตรียมข้อมูลและอุปกรณ์ในการรวบรวมข้อมูลและความคิดเห็น

๒. จัดเตรียมเนื้อหาความเป็นมา วัตถุประสงค์ แนวคิด และแผนการดำเนินงานของโครงการ และจัดทำเอกสารสรุปการศึกษาโครงการ พร้อมทั้งสื่อประกอบการนำเสนอ

๓. จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน โดยมีวิทยากรบรรยาย ผู้ร่วมเสวนา และมีผู้ดำเนินรายการ เพื่อระดมความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อการศึกษาของโครงการ

๕. สรุปหัวข้อการบรรยาย

๑. นำเสนอความเป็นมาของโครงการ วัตถุประสงค์การศึกษา เจ้าของโครงการ ประโยชน์และผลกระทบที่คาดว่าจะได้รับ แนวคิดและขอบเขตการดำเนินงาน และแผนการดำเนินงาน

๒. รับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้เข้าร่วมประชุมที่มีต่อผลการศึกษาของโครงการ และสรุปผลการประชุม เพื่อติดประกาศให้ผู้เข้าร่วมประชุม และทุกภาคส่วนได้รับทราบ

วิทยากร

- ผู้จัดการโครงการ

- ผู้เชี่ยวชาญด้านบรรเทาสาธารณภัย วางแผนอพยพ และการมีส่วนร่วม

๖. ผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๕๗ คน ประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับต่างๆ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชนในพื้นที่ศึกษา รวมทั้งกรมชลประทาน และเจ้าหน้าที่บริษัทที่ปรึกษา

๗. สรุปสาระสำคัญ

เหตุผลและความจำเป็นและวัตถุประสงค์

๑. เพื่อนำเสนอแนวคิดและแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการฉุกเฉิน (EAP) และแนวการจัดทำระบบเตือนภัย ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ

๒. เพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อห่วงกังวล และข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการศึกษาให้ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น

๓. เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ประชาชนในพื้นที่ท้ายน้ำ ด้วยการมีแผนปฏิบัติการและลดความเสี่ยงจากการพิบัติของเขื่อนในกรณีต่างๆ รวมถึงกรณีเกิดอุทกภัยจากการระบายน้ำของเขื่อนในปริมาณมาก

สาระสำคัญของโครงการ

อ่างเก็บน้ำบางพระ เป็นแหล่งน้ำจืดสำคัญแห่งหนึ่งของภาคตะวันออก ชุมชนที่อาศัยอยู่รอบๆ อ่างเก็บน้ำใช้พื้นที่ทำการเกษตร และทำการประมงในอ่างเก็บน้ำ ตัวเขื่อนหลักมีความสูง ๒๔ เมตร ความยาว ๑,๗๒๐ เมตร มีพื้นที่ผิวหน้า ๑๖.๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑๐,๒๕๐ ไร่ มีปริมาตรความจุที่ระดับเก็บกัก ๑๑๗ ล้านลูกบาศก์เมตร ลำห้วยที่มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาเขี้ยวไหลทางทิศใต้และตะวันตกลงสู่อ่างเก็บน้ำบางพระ พื้นที่โดยรอบอ่างเก็บน้ำมีลักษณะเป็นทุ่งหญ้า ป่าละเมาะ ป่าหญ้าคา และป่าพง

แม้ตัวเขื่อนจะมีความมั่นคงปลอดภัย และมีการออกแบบก่อสร้างมาเป็นอย่างดีแล้วก็ตาม แต่จากการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ (Climate Change) ภัยธรรมชาติต่างๆ รวมทั้งความห่วงกังวลจากประชาชน จึงมีความจำเป็นจำเป็นต้องมีการจัดทำแผนปฏิบัติการกรณีฉุกเฉินสำหรับชุมชน (Emergency Action Plan: EAP) จากการพิบัติของเขื่อนในกรณีต่างๆ รวมถึงกรณีเกิดอุทกภัยจากการระบายน้ำของเขื่อนในปริมาณมาก เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงของประชาชนในพื้นที่ด้านท้ายน้ำ และจัดทำคู่มือการบริหารจัดการเขื่อน

ผู้ดำเนินการ

กรมชลประทาน

ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลาปฏิบัติงาน ๓๖๐ วัน และที่ปรึกษาเริ่มปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๕ จนถึงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๖

ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ

ผลผลิต

๑. ศึกษาลักษณะน้ำหลากไหลลงอ่างเก็บน้ำที่เป็นไปได้ในรอบปีต่างๆ จนถึงปริมาณมากขึ้นรุนแรง (Extreme Event)

๒. วิเคราะห์รูปแบบการพิบัติของเขื่อนและอ่างเก็บน้ำ ทั้งในสภาวะปกติ และสภาวะแผ่นดินไหว และโอกาสที่จะเกิดการพิบัติของเขื่อนในรูปแบบต่างๆ

๓. ประเมินความเสี่ยงจากการพิบัติของเขื่อนในรูปแบบและกรณีต่างๆ ในเชิงปริมาณ (Quantitative Risk Assessment) เพื่อนำมาประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการกรณีฉุกเฉิน (Emergency Action Plan: EAP)

๔. ศึกษาการเคลื่อนตัวของน้ำหลากและผลกระทบที่เกิดจากการระบายน้ำในรอบปีต่างๆ จนถึงปริมาณมากขึ้นรุนแรง (Extreme Event) และกรณีเขื่อนพิบัติ โดยสภาพพื้นที่ท้ายน้ำอยู่ในสภาวะปกติ สภาวะอุทกภัย และสภาวะอุทกภัยรุนแรง และแสดงผลในรูปแบบแผนที่ และภาพเคลื่อนไหวอย่างน้อย ๒ มิติ

๕. การวิเคราะห์ความต้านทานต่อการพิบัติในกรณีแผ่นดินไหว ด้วยวิธีพลศาสตร์ (Dynamic)

๖. จัดทำเกณฑ์ความปลอดภัยเขื่อนและเพื่อการเตือนภัย จากข้อมูลเครื่องมือวัดพฤติกรรมเขื่อน

๗. ศึกษาออกแบบเบื้องต้นของระบบเตือนภัย โดยอย่างน้อยประกอบด้วยสถานที่ตั้งหอเตือนภัย ระบบโทรมาตรเพื่อการเตือนภัย เครื่องมือวัดพฤติกรรมเขื่อน และอุปกรณ์อื่นๆ ที่เหมาะสม รวมทั้งประมาณราคา

๘. ศึกษากำหนดแนวทางการดำเนินงาน รูปแบบแผนปฏิบัติการขององค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับความปลอดภัยเขื่อนและประชาชนด้านท้ายน้ำ ทั้งในกรณีสภาวะปกติ สภาวะก่อนการได้รับผลกระทบ สภาวะเมื่อได้รับผลกระทบ และหลังการได้รับผลกระทบจากเขื่อนพิบัติหรือการระบายน้ำปริมาณมาก เพื่อลดความเสียหายและการสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น

๙. จัดทำแผนปฏิบัติการกรณีฉุกเฉิน (Emergency Action Plan: EAP) สำหรับชุมชนจากการพิบัติของเขื่อนกรณีต่างๆ รวมถึงกรณีเกิดอุทกภัยจากการระบายน้ำของเขื่อนในปริมาณมากเกินไปจนล้นน้ำด้านท้าย ที่เป็นสากลและสอดคล้องกับการดำเนินงานในประเทศไทย

๑๐. จัดทำแผนปฏิบัติการบริหารจัดการเขื่อน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยทั้งในกรณีปกติและฉุกเฉิน และรองรับการผันน้ำเชื่อมโยงระหว่างเขื่อน (ถ้ามี)

ผลลัพธ์

๑. รายงานแผนปฏิบัติการกรณีฉุกเฉินสำหรับชุมชน (EAP)

๒. รายงานแผนการบริหารและจัดการเขื่อน เพื่อให้เกิดความปลอดภัย

๓. รายงานการศึกษาระบบเตือนภัย

๔. รายงานการศึกษาการพิบัติของเขื่อน ฉบับสมบูรณ์

๕. คู่มือการบริหารจัดการน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์การระบายน้ำในกรณีวิกฤต

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นแก่ประชาชน

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของโครงการนั้น ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่จะเกิดการตื่นรู้ การตื่นตัว ต่อสภาพปัจจุบัน สิ่งแวดล้อม สังคม วิธีการดำเนินชีวิต ให้ปลอดภัยจากกรณีฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งจำเป็นที่จะต้องมีการเตรียมความพร้อมเหตุฯ และจะต้องเข้ามามีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฉุกเฉินฉบับนี้ ให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ท้องถิ่นมากที่สุด โดยเข้าร่วมหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นขั้นตอนสำหรับรับมือกับเหตุที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

๘. ข้อคิดเห็นและเสนอแนะจากเวทีประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ครั้งที่ ๑

การดำเนินการรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ ๑ ประกอบด้วย ๒ เวที โดยเวทีที่ ๑ จัดขึ้นเมื่อวันพุธที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๐๐-๑๖.๐๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักงานเทศบาลตำบลเหมือง อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี และเวทีที่ ๒ จัดขึ้นในวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักงานเทศบาลตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี นั้น โดยทั้งสองเวทีได้รับเกียรติจากนายวิวัฒน์ มหาผลศิริกุล รองผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี เป็นประธานพิธีเปิดการประชุม และนายจักรกริช นาควิโรจน์ วิศวกรโยธาชำนาญการพิเศษ ผู้แทนกรมชลประทาน เป็นผู้กล่าวรายงานการประชุม จากนั้นได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนการประชุม มีนางสาวกรรณิการ์ พหลพิพัฒน์ ผู้จัดการโครงการ ได้บรรยายสรุปรายละเอียดโครงการให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับทราบ จากนั้นเปิดโอกาสให้ที่ประชุมได้ร่วมแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อแนวทางการพัฒนาแผนปฏิบัติการกรณีฉุกเฉินของเขื่อนบางพระ ซึ่งมี ดร.ชญาทัต เนียมแสง ผู้เชี่ยวชาญด้านประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วม เป็นผู้ดำเนินรายการตลอดการประชุม

ในการนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมได้แสดงความคิดเห็น พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานโครงการ ซึ่งสามารถสรุปประเด็นจากเวทีรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ ๑ ได้ดังนี้

๑. ต้องการให้วิเคราะห์สภาพน้ำท่วมกรณีน้ำไหลเข้าทางคลองส่งน้ำฝั่งขวาว่าจะมีผลกระทบต่อพื้นที่ไหนบ้าง

๒. ประเมินความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นหลังจากเกิดการพิบัติของเขื่อนให้ครอบคลุมทุกด้าน

๓. ให้พิจารณาผลกระทบต่อประมงชายฝั่งจากการระบายน้ำเพื่อพร่องน้ำของเขื่อนบางพระในการเตรียมรับน้ำ โดยเฉพาะฟาร์มหอยแครงที่กระทบต่อการเติบโตของหอย ทำให้รายได้ลดลงอย่างมาก

๔. ควรจัดทำแนวทางการเคลื่อนย้ายเด็กนักเรียนในพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ทั้งระยะเวลา การเคลื่อนย้าย และสถานที่ โดยพิจารณาความหนาแน่นของทั้งชุมชนและเส้นทางสัญจร

๕. จัดทำรายละเอียดระดับความเสี่ยงภัยและความรุนแรงที่อาจจะเกิดขึ้น สำหรับให้สถานศึกษานำไปประเมินความพร้อมในการอพยพเคลื่อนย้ายเด็กนักเรียนในแต่ละช่วงวัยให้สอดคล้องกับสถานการณ์

๖. การขยายตัวของชุมชนมีการรุกล้ำเขตคลองมาก ควรพิจารณาบังคับใช้กฎหมายในการดำเนินการ เพื่อจะสามารถเพิ่มขยายเขตคลองให้สามารถรองรับการไหลของน้ำได้สะดวก รวดเร็วมากขึ้น

๗. เพิ่มการแสดงภาพระดับน้ำหากเกิดการพิบัติของเขื่อน แบ่งออกแต่ละพื้นที่ให้เห็นความแตกต่างของระดับน้ำ ให้ชัดเจนสามารถรับรู้ได้ว่าพื้นที่ของตนอยู่ในระดับน้ำเท่าใด

๘. บริเวณที่กำหนดเป็นจุดอพยพ (ตรงข้ามตลาดเทศบาล) ของ ปภ. ในปัจจุบัน เคยมีการซักซ้อมบริเวณดังกล่าว พบว่า มีความโกลาหลมากเพราะความหนาแน่นของชุมชนและการจราจรในพื้นที่ ซึ่งอาจจะต้องมีการทบทวนอีกครั้ง

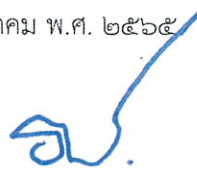
๙. ปัจจุบันมีหอแจ้งเตือนในพื้นที่ ๑ แห่ง สามารถดำเนินการขอใช้หอเตือนภัยนี้ร่วมกับ ปภ. ได้ ๑๐. ขั้นตอน/กระบวนการแจ้งเตือนภัย ควรคำนึงถึงประชาชนก่อนเป็นลำดับแรก

๑๑. ให้อธิบายภาพความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกรณีการพิบัติของเขื่อนบางพระ ให้ประชาชนเข้าใจและเห็นภาพได้อย่างชัดเจนด้วย

๑๒. การระบายน้ำท่วมในพื้นที่ที่ติดกับเส้นทางรถไฟ ซึ่งทำให้น้ำไม่สามารถไหลระบายลงพื้นที่ท้ายน้ำได้สะดวก จึงต้องการหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันในการขยาย/เจาะทางลอดให้ระบายน้ำได้ดีกว่านี้ แต่ต้องคำนึงถึงแนวท่อส่งปิโตรเลียมใต้ดินความลึก ๑.๕ เมตร ด้วย

๑๓. เสนอแนะแนวทางการมาตรการการให้ความช่วยเหลือแก่ชาวบ้าน หรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากการปล่อยน้ำ/พร่องน้ำของหน่วยงานภาครัฐ โดยการสำรองงบประมาณสำหรับการชดเชยกรณีดังกล่าว เช่น การจัดทำข้อตกลง (MOU) กับภาคอุตสาหกรรมที่ได้รับประโยชน์จากการใช้น้ำจากเขื่อนบางพระ เพื่อนำงบประมาณ CSR ของบริษัท/องค์กร นำมาช่วยเหลือชาวบ้านเพื่อเป็นการรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชน ในพื้นที่บางพระด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายธนศร์ สมบูรณ์)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา